

हवामानावर आधारित कृषि सल्ला (ठाणे जिल्हा)

(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि भारत मौसम विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने)

फोन नं.: (०२३५८) २८२३८७

ई-मेल: dpl.amfu@gmail.com

अंक ०५/२०२१

दिनांक १५/०१/२०२१

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविदया विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविदया विभाग
९४२२३७४००१

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविदया विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक ०९/०१/२०२१ ते १५/०१/२०२१)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक १६/०१/२०२१ सकाळी ८:३० पासून २०/०१/२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
(स्त्रोत: हवामान वेधशाळा, ठाणे)								(स्त्रोत: प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई)				
०९/०१	१०/०१	११/०१	१२/०१	१३/०१	१४/०१	१५/०१		१६/०१	१७/०१	१८/०१	१९/०१	२०/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	-	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
३१.०	३३.०	३३.०	-	३४.०	-	-	कमाल तापमान (अं.से)	३२	३३	३४	३३	३२
१९.०	१८.०	१८.०	२२.०	१९.०	-	-	किमान तापमान (अं.से)	२२	२३	२३	२३	२२
६	४	४	०	४	-	-	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र
७८	८३	८६	८१	७६	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	५८	५९	६०	५७	५०
७४	५७	७३	-	५३	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	३५	३२	३४	३६	३४
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	-	-	वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	५	३	४	५	५
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	-	-	वाऱ्याची दिशा	ई.	ई.	द.	आ.द.	आ.पू.

हवामान सारांश /ईशारा

हवामान अंदाज	प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार ठाणे जिल्ह्यात दिनांक १६ ते २० जानेवारी,२०२१ दरम्यान कमाल व किमान तापमानात १ ते २ अं.से. इतकी घट संभवत असून आकाश निरभ्र राहिल.
--------------	---

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
आंबा	मोहोर ते फळधारणा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> बाँगे फुटण्याच्या अवस्थेत असलेल्या आंब्यावर तुडतुड्यांचा, फुलकिडीचा आणि भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने कीड व रोगाच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडासायहॅलोथीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. + हेक्झाकोनाझोल ५% प्रवाही ५ मि.ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी मोहोर फुटलेल्या आंबा बागेमध्ये मोहोरावर तुडतुडे, मिजमाशी इ.किडींचा तसेच भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने मोहोर फुलण्यापूर्वी तुडतुडे आणि मिजमाशीच्या नियंत्रणासाठी इमिडाक्लोप्रीड १७.८ टक्के प्रवाही ३ मि.ली. प्रति १० लिटर पाणी आणि भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के हेक्झाकोनॅझोल ५ मि. ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (टीप: मोहोर नुकताच फुलत असताना ते फळधारणा होईपर्यंत किटकनाशकाची फवारणी टाळावी. फवारणी करणे गरजेची असल्यास बागेतील परागीकरण करणाऱ्या कीटकांवर होणारा परिणाम टाळण्यासाठी परागीकरणाचा कालावधी वगळून सकाळी ९.०० ते १२.०० किंवा सायंकाळी ३.०० वाजल्यानंतर फवारणी करावी.) या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. शिफारशीत दिलेली कीटकनाशकाची/बुरशीनाशकाची मात्रा ही मनुष्यबळाने वापरण्यात येणाऱ्या पंपासाठी आहे.

<p>काजू</p>	<p>मोहोर ते फळधारणा</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● मोहोर अवस्थेत असलेल्या काजू पिकावर ढेकण्या व फुलकिडीच्या वाढीसाठी हवामान अनुकूल दिसत असल्याने या किडीच्या बंदोबस्तासाठी मोहोर फुटण्याच्या वेळी प्रोफेनोफॉस ५० टक्के प्रवाही १० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी तसेच फळधारणा झालेल्या काजूच्या फळांवर ढेकण्या व फुलकिडीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने किडीच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. किंवा असिटामिप्रीड २० टक्के एसपी ५ ग्रॅम प्रति १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (सदर कीटकनाशकास लेबल क्लेम नाहीत). या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. ● टीप: ढेकण्या किड सकाळी आणि संध्याकाळच्या वेळेस सक्रीय असल्याने किडीच्या प्रभावी नियंत्रणासाठी फवारणी शक्यतो सकाळी १०.०० पूर्वी किंवा सायंकाळी ४.०० वाजल्यानंतर करावी. या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात.
<p>नारळ</p>	<p>फळधारणा</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● नारळावर सोंड्या भुंग्याचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असते. या किडीच्या अब्या माडाच्या खोडातील मऊ गाभा खाऊन खोड आतून पोखरून काढतात. अब्या खोडाच्या आत असल्याने प्रादुर्भाव झालेल्या ठिकाणी बुंध्यावर छिद्रे दिसतात व त्यातून ताजा भुसा व तांबूस तपकिरी स्त्राव वाहताना दिसतो. किडीच्या नियंत्रणासाठी छिद्रातून शक्य असतील तेवढ्या अब्या कोयतीच्या सहाय्याने काढून टाकाव्यात. माडाला कोणत्याही प्रकारे इजा करू नये आणि झाल्यास त्याला बोर्डोपेस्ट लावावी. तसेच सोंड्या भुंग्याच्या नियंत्रणासाठी बागेत प्रति एकरी १ गंध सापळा लावावा. गंध सापळ्यात असलेले आमिश (लुअर) साधारण दोन ते तीन महीन्यांपर्यंत कार्यक्षम राहते.
<p>चिक्</p>	<p>फळधारणा</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● चिक्च्या १ वर्षाच्या प्रती कलमास ५ किलो शेणखत, १५० ग्रॅम युरिया, ४५० ग्रॅम सिंगल सुपर फोस्फेट आणि १५० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटश खताचा दुसरा हप्ता कलमाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पद्धतीने चरात देवून चर बुजवून घ्यावा. पहिल्या वर्षी दिलेल्या खताच्या मात्रेच्या दुसऱ्या वर्षी दुप्पट, तिसऱ्या वर्षी तिप्पट या प्रमाणे वाढवून २० वर्षा पर्यंत २० पट खताचा हप्ता द्यावा. २० वर्षांनंतर प्रती कलमास १०० किलो शेणखत, ३ किलो युरिया, ९ किलो सिंगल सुपर फोस्फेट आणि ३ किलो म्युरेट ऑफ पोटश खताचा दुसरा हप्ता देण्यात यावा. ● आर्द्रतेत घट संभवत असल्याने चिक् बागेस ६ ते ८ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
<p>वाल</p>	<p>फुलोरा ते शेंगा अवस्था</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● वाल पिक फुलोऱ्यात येण्याची व दाणे भरण्याची अवस्था ओलाव्यासाठी अति सर्वेदनशील असल्याने वाल पिकास फुलोऱ्या येण्याच्या व दाणे भरण्याच्या अवस्थेत पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
<p>कलिंगड</p>	<p>फळधारणा</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● फळधारणा अवस्थेत असलेल्या कलिंगड पिकाला ३ ते ४ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी द्यावे. पाण्याच्या अनियमित पाळ्या दिल्यावर फळे तडकण्याची शक्यता असते. ● कलिंगडाच्या फळांचे सूर्यप्रकाशापासून बचाव करण्यासाठी फळे भाताच्या पेंढ्याने किंवा गवताने झाकून घ्यावीत. ● कलिंगड पिकामध्ये फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने फळमाशीच्या नियंत्रणासाठी पिकामध्ये फुले येण्यास सुरुवात झाल्यापासून शेतामध्ये प्रती एकरी दोन 'क्यु ल्युर' रक्षक सापळे लावावेत. वेळोवेळी किडग्रस्त फळे गोळा करून नष्ट करावीत.
<p>कुकुटपालन</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● बर्ड फ्लू या विषाणूजन्य रोगाचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून कुकुटपालनाच्या शेड व आवारात १ टक्का सोडियम हायपोक्लोराईडचे द्रावण वापरून निर्जंतुकीकरण करून घ्यावे तसेच कुकुटपालनशेडमधील भितींना चुना लावावा. गादी पद्धतीने (डीप लिटर) पक्ष्यांचे संगोपन करत असलेल्या ठिकाणी गादी निर्जंतुकीकरणासाठी तसेच गादीतील ओलावा कमी करण्यासाठी २ टक्के चुना गादीत मिसळावा. ● पक्षी इतर वन्य पक्षांच्या संपर्कात येणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. पक्ष्यांना पिण्यासाठी

स्वच्छ आणि निर्जंतुक केलेल्या पाण्याची व्यवस्था करावी.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा.